

Dokumentnamn
Beslut
Beslutsdatum
2021-01-18

Diarienummer
Ö 82-2020/3.1

Klagande

Malmö universitet

Överklagat beslut

Etikprövningsmyndighetens beslut den 19 november 2020, dnr 2020-05673, se Bilaga

Projekttitel: Antisemitiska attityder i Sverige: en jämförande analys

Saken

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden för etikprövning godkänner den forskning som avses i ansökan.

Bakgrund

Klaganden avser att undersöka förändringar av antisemitiska attityder i den svenska befolkningen genom att göra jämförande analyser av attitydundersökningar som Brottsförebyggande rådet (Brå) genomfört 2005 och 2020 via företaget Novus respektive Novus Sifo. Förutom att studera hur utbredda antisemitiska uppfattningar är kommer man att via enkätsvaren studera samband mellan antisemitiska uppfattningar och födelseland, vissa sociala förhållanden, partipolitiska sympatier, religiös tro och religiösa aktiviteter.

I Etikprövningsmyndighetens beslut anges att det i det aktuella projektet inte kommer att ske någon behandling av personuppgifter på sätt som anges i 3 § etikprövningslagen. Därför ska projektet enligt myndigheten inte etikprövas. I stället har myndigheten avgett ett rådgivande yttrande där man inte har några etiska invändningar mot forskningsprojektet.

I överklagandet har den klagande pekat på de praktiska konsekvenserna av Etikprövningsmyndighetens beslut. Brå:s policy är att inte lämna ut uppgifter för forskning som inte fått ett etikgodkännande. Därför kan, enligt klaganden, forskningen inte genomföras utan etikgodkännande. Till ärendet har fogats ett brev där Brå:s verksjurist klargör att enkätuppgifterna kan kopplas till specifik person och verksjuristen gör bedömningen att det handlar om känsliga personuppgifter.

Skäl för beslutet

Överklagandenämnden noterar att enkäterna innehåller detaljerade frågor om forskningspersonernas partipolitiska sympatier, religiös tro, religiösa aktiviteter samt uppgifter om den svarandes och hans/hennes föräldrars födelseland. Enligt utlåtande från Brå kan svaren kopplas till specifika personer. Detta innebär att det handlar om känsliga personuppgifter enligt 3 § etikprövningslagen. Ansökan ska således prövas enligt etikprövningslagen och Etikprövningsmyndigheten skulle inte ha avvisat ansökan. Mot bakgrund av att myndigheten lämnat ett positivt yttrande över

Postadress

Överklagandenämnden för etikprövning
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Besöksadress

Västra Järnvägsgatan 3

Telefon

08-546 77 610 vx

E-post

kansli@onep.se

Webbplats

www.onep.se

Dokumentnamn

Beslut

Beslutsdatum

2021-01-18

Diarienummer

Ö 82-2020/3.1

studien får nämnden anses ha prövat ansökningen i sak och Överklagandenämnden finner det därför inte nödvändigt att återförvisa ärendet till myndigheten för fortsatt handläggning.

Enligt 9 § etikprövningslagen får forskning godkännas bara om de risker som den kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet uppvägs av dess vetenskapliga värde. De risker som i förevarande fall finns för forskningspersonerna får bedömas som små och de uppvägs av den vetenskapliga vinst som kan göras. Forskningen bör därför godkännas.

Överklagandenämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Ann-Christine Lindeblad, Yvonne Lundberg Giwercman, Kjell Asplund (föredragande), Anna Sarkadi, Ann Wennerberg, Bengt Gustafsson och Lena Näslund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Carina Gunnarsson, Christina Eintrei, Ingemar Engström, Johan Fritzell, Bimbi Ollberg och Birgitta Hübinette samt kanslichefen Jörgen Svidén, administrativa sekreteraren Birgit Postol och juristerna Amelie Metz och Johanna Sjöcrona deltagit.

På Överklagandenämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad
Ordförande

Information om bilagan

Bilaga till detta beslut - Etikprövningsmyndighetens beslut - publiceras inte på webben, då den inte kan göras tillgänglig. För att ta del av hela handlingen med bilagor, vänligen skicka en begäran till Överklagandenämnden för etikprövnings funktionsbrevlåda, e-postadress kansli@onep.se, uppge nämndens diarienummer för snabbare hantering.